

פנים בעולמו, כדיין הוה שמותיה את הולון מבפנים ואינו רואה מה נעשה מבחוץ. כן אמרו בני דור המבול עבים סתר לו ולא יראה (שם כב, יד). אמרו לו דייך מאיר. ד"א והוא ישקיט ומי ירשיע, כשנתן שלוח לדור המבול מי בא וחייבן, מה שלוח נתן להם, זרעם נכון לפניהם עמם וצאצאיהם לעיניהם (שם כא, ה). ר' לוי ורבנן. ר' לוי אמ' לשלשה ימים היתה אשה מתעברת ויולדת. נאמר כאן נכון ונאמר להלן היו נכונים לשלשת ימים (שמות יט, טו), מה נכון האמור להלן לשלשת ימים, אף נכון האמור כאן לשלשת ימים. רבנין אמרין ליום אחד היתה אשה מתעברת ויולדת. נאמר כאן נכון ונאמר להלן והיה נכון לבקר (שם לה, ב), מה נכון האמור להלן יום

חילופי נוסחאות

1 פנים [ח' אב, סניו ב ^ו בעולמו]	לב' ב, שלשה ופ ימים [ח' ו היתה] ח'
מעולמו ד, בעולם פ, ח' אב (והושלם ב ^ו)	אביופ אשה [ג' מהנ ד מתעברת] מעוברת
כדיין [כדין א, כדיאן ו, ח' פ הוה] ח'	דג גאמר * נאמ' ל כאן כן ו
אב שמותיה [שמותח אבו, שהוא מותח	ונאמר * ונאמ' ל לחלן ג' נכון שנא' ב ^ו
דפ הולון [הולון אבדופ רואה] נראה	5-8 היו-ונאמר להלן [ח' א (והושלם)
א נעשה [שנעש פ, ג' בו ופ מבחוץ]	5 היו [והיו פ 6 ימים * ימ' ל האמור *
בחוף א 2 בני [ח' אד ולא יראה *	האמ' ל לשלשת * לג' ב ^ו , לשלשה פ, שלשת
לא יראה ל, וגו' ד לו ^ו לגו ל דייך *	ד, ח' ל 7 כאן כן ו לשלשת [לג' ב ^ו ,
תיאך ל מאיר [ח' א (והושלם) 3 ד"א]	לשלשה פ רבנין [רבנן ו, ורבנין ב"ד
אלא ד והוא * הוא ול כשנתן [אמרין * אמ' דגלפ, אמרי ד' 2 7-8 ליום-
נתן ד שלוח [שלוח או מי] ומי ד	לבקר * ליום אחד גאמ' כאן נכון ל ^ו ,
וחייבן * וחיבן ול מה [ומה דג, ולמה ד' 2	ח' ל 7 ליום [יום ב"פ היתה] ח'
שלוח [שלוח ו 4 עמם] וגו' או, ח' דנפ	ב ^ו מתעברת [מעוברת ד' 2 ויולדת]
וצאצאיהם [ח' אבופ לעיניהם] ח' אבדופ	יולדת אביופ 8 כאן [כן ו להלן] ג'
8-4 ר' לוי-כן נכון [ח' ב (והושלם)	נכון ד מה נכון [מה א האמור * האמ'
ורבנן [ורבנין ב"פ, ורבני ד 5 לשלשה]	ל, ח' א להלן [ח' ו יום] ליום ו

הערות וביאורים

שחיה לפניחם. ועיין במחזורת תיאודור-אלבק, מעמ' 334 ואילך. 1 כדיין הוח וכו'. עיין ריש ליברמן, JQR, כרך לה, עמ' 17. 2 כך אמרו וכו'. מאמר זה חסר בכ"ר שם, ונראה שיוחסו דעה זו לאיוב, שעל כך חוכיתו אליהוא, וזה טעם שהשתיקו את ר"ם. ולגירסא שלפנינו, כך אמרו בני דור המבול אין טעם להשתקח זו. — דייך מאיר. השתיקוהו על שמצטעם ידיעת הקב"ה, שאינו משגיח במעשה בני אדם. 3 ד"א. בכ"ר שם הוא המסך הענין, מדברי חבריו של ר"ם: אמר לחון ומה דכת' ותוא ישקיט ומי ירשיע? אמרו לא נתנה שלוח לדור המבול ומה חייבין וכו'. וצ"ל ומה חייבין, עיי"ש בח"ג, ובמעין גנים לאיוב כא, ה, עמ' 66, חגירסא כלפנינו. 4 זרעם נכון וכו'. כל הענין כמדח"ג בראשית ו, יג, כמהדרותי, עמ' קנת, ובתרגום עברי כוחחיר, פרשת אחרי, עמ' 162, ונשמטו ציונים אלה כמנתת יהודה בכ"ר שם. ובקראות אלה שכאיוב נדרשים על דור המבול במקומות רבים, ראה מה שציינתי לעיל ד, א (עמ' עו, שו' 8). — ר' לוי אמ'. עיין פרקי ר"א, פרק כב; רבי לוי אומר היו מולידים את כניתן ופרין ורבין כמין שרץ גדול ששח בכל לידה ולידה וכו'. ובאגדה בראשית, פרק עשירי, סימן א: שכל אשה ואשה מתם הית' יולדת ד' וחמשה בכרם אחד ככל שנת ושנת וחיתה יולדת שני